

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA

DÁMASA RUIZ-JARABOJA COLOMERJA,

predstavljeni 5. februarja 2009¹

I – Uvod

1. Zadnjih sto let sta bili ameriška pivovarna Anheuser-Busch Inc. in češka pivovarna Budějovický Budvar nasprotni stranki v celi vrsti postopkov za dodelitev izključne rabe imen Budweiser in Bud.
2. Spor o glavni stvari se zdaj odvija v Avstriji pred Handelsgericht Wien (gospodarsko sodišče na Dunaju), ki je leta 2001 v istem sporu Sodišču predložilo vprašanje za predhodno odločanje, na katero je Sodišče odgovorilo s sodbo z dne 18. novembra 2003, v nadaljevanju: sodba Bud I.²
3. Po dolgotrajnem kroženju med višjimi sodnimi organi je zadeva prišla – nerešena – na dunajsko sodišče, ki je odločilo, da pred odločitvijo postavi nova vprašanja za predhodno odločanje.
4. S prvim vprašanjem, ki je razmeroma zapleteno sestavljeno, zahteva razlago različnih delov sodbe Bud I, predvsem glede pogojev, ki jih mora izpolnjevati enostavna geografska označba, da bi bila združljiva s členom 28 ES.
5. Drugo in tretje vprašanje se v bistvu nanašata na vprašanje izključnosti Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila.³ Handelsgericht Wien, ki presenetljivo izhaja iz predpostavke o kvalificirani geografski označbi, se sprašuje o veljavnosti nacionalne zaščite tovrstnih imen ali dvostranski zaščiti, ki se s pogodbo razširi na drugo državo članico, z vidika dveh različnih okoliščin: po eni strani, da ni bila vložena vloga za registracijo imena v Skupnosti, po drugi strani pa, da, nasprotno od drugih označb, ki se uporabljajo za to pijačo, zadevne geografske in kvalificirane označbe niso bile vpisane v pogodbo o pristopu države članice.

¹ – Jezik izvornika: španščina.

² – Sodba Budějovický Budvar (C-216/01, Recueil, str. I-13617).

³ – UL L 93, str. 12.

II – Právni okvir

B – Dvostranska konvencija

A – Mednarodno pravo

6. V členu 1(2) Lizbonskega aranžmaja o zaščiti označb porekla in njihovi mednarodni registraciji⁴ je določeno, da se države pogodbenice tega sporazuma⁵ zavežejo, da na svojih ozemljih zaščitijo označbe porekla proizvodov iz drugih držav „posebne unije“, ki so priznane s tem aranžmajem v državi porekla in registrirane v Nacionalnem uradu, navedenem v konvenciji o ustanovitvi Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: WIPO).

7. V členu 2(1) Lizbonskega aranžmaja je „označba porekla“ opredeljena kot „geografsk[a] označb[a] države, regije ali kraja, ki je namenjena opisu proizvoda, ki ima tu poreklo in katerega kakovost ali značilnosti so predvsem ali izključno posledica geografskega okolja z njemu lastnimi naravnimi in človeškimi dejavniki“. Označba porekla „Bud“ je bila ob uporabi Lizbonskega aranžmaja pri WIPO registrirana 10. marca 1975 pod št. 598 za pivo.

8. Republika Avstrija in Socialistična republika Češkoslovaška sta 11. junija 1976 sklenili pogodbo o zaščiti označb izvora, označb porekla ter drugih označb izvora kmetijskih in industrijskih proizvodov (v nadaljevanju: dvostranska konvencija).⁶

9. S členom 2 te konvencije se izrazi geografske označbe, označbe porekla in druge označbe izvora za namene konvencije uporabljajo za vse označbe, ki se neposredno ali posredno nanašajo na poreklo proizvodov.

10. V skladu s členom 3(1) konvencije so „češkoslovaške označbe, našete v sporazumu, ki bo sklenjen v skladu s členom 6, v Republiki Avstriji namenjene izključno češkoslovaškim proizvodom“. V členu 5(1), del B, točka 2, je med kategorijami zadevnih čeških proizvodov, upravičenih do zaščite, ki jo zagotavlja konvencija, navedeno pivo; Priloga B k navedenemu sporazumu, na katerega se sklicuje člen 6 konvencije, pa ime Bud prišteva

4 – Sprejet 31. oktobra 1958, revidiran v Stockholmu 14. julija 1967 in spremenjen 28. septembra 1979 (Zbirka pogodb Združenih narodov, zv. 828, št. 13172, str. 205).

5 – Zdaj „lizbonsko unijo“ sestavlja 26 držav, med njimi je tudi Češka republika (<http://www.wipo.int/treaties/fr>).

6 – Ta konvencija je bila 19. februarja 1981 objavljena v Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich (BGBl št. 75/1981) in je 26. februarja 1981 začela veljati za nedoločen čas.

k češkoslovaškim označbam za kmetijske in industrijske proizvode (v rubriki „pivo“).

večje zaupanje potrošnikov v zadevne proizvode.

11. Z ustavnim zakonom št. 4/1993 z dne 15. decembra 1992 je Češka republika potrdila, da bo na dan razpada Socialistične republike Češkoslovaške prevzela pravice in obveznosti, ki jih ima ta v skladu z mednarodnim pravom.

14. V členu 2 je opisano, kaj za namene te uredbe pomenita „označba porekla“ in „geografska označba“. V skladu z odstavkom 1 tega člena:

C – Skupnostna ureditev

1. Uredba št. 510/2006

„a) ‚označba porekla‘ pomeni ime regije, določenega kraja ali izjemoma države, ki se uporablja za opis kmetijskega proizvoda ali živila:

12. Ta nova uredba o geografskih označbah in označbah porekla v bistvu povzema določbe Uredbe (EGS) št. 2081/92,⁷ od katerih odstopa in jih nadomešča.

– s poreklom iz te regije, določenega kraja ali države,

13. V uvodni izjavi 6 te uredbe je navedeno, da bi bilo treba „za označbe porekla in geografske označbe predvideti pristop Skupnosti“, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje med upravičenci do teh označb, pa tudi

– katerega kakovost ali značilnosti so predvsem ali izključno posledica geografskega okolja z njemu lastnimi naravnimi in človeškimi dejavniki, ter

⁷ – Uredba Sveta z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L 208, str. 1).

- katerega proizvodnja, predelava in priprava je bila opravljena na opredeljenem geografskem območju. nalna geografska ali negeografska imena“, ki označujejo kmetijski proizvod ali živilo, ki izpolnjuje pogoje iz odstavka 1, prav tako spadajo v to kategorijo.

b) „geografska označba“ pomeni ime regije, določenega kraja ali izjemoma države, ki se uporablja za opis kmetijskega proizvoda ali živila:

- s poreklom iz te regije, določenega kraja ali države,
16. Členi od 5 do 7 Uredbe št. 510/2006 urejajo „običajni postopek“ registracije označb porekla in geografskih označb, to je postopek, sestavljen iz dveh zaporednih faz, od katerih poteka prva pred nacionalno vlado, druga pa pred Komisijo.

- ki ima posebno kakovost, sloves ali druge značilnosti, ki jih je mogoče pripisati temu geografskemu poreklu, ter

17. V skladu s členom 5 Uredbe št. 510/2006 se vloge za registracijo predložijo zadevni državi članici, ki dokumentacijo pošlje Komisiji, če so izpolnjene zahteve iz Uredbe.

- katerega proizvodnja in/ali predelava in/ali priprava je bila opravljena na opredeljenem geografskem območju.“

15. Da se lahko neki izraz uporabi kot označba porekla ali geografska označba, ni nujno, da je krajevno ime, saj je v členu 2(2) Uredbe št. 510/2006 določeno, da „tradicio-

18. Člen 5(6) zgoraj navedene uredbe državam članicam daje možnost, da v skladu z Uredbo imenu prehodno odobrijo zaščito na nacionalni ravni. Ta prehodna zaščita se začne na dan predložitve vloge Komisiji in preneha z dnem, ko je sprejeta odločba o vpisu v register Skupnosti. Če ime ni registrirano,

je za posledice prehodne nacionalne zaščite „v celoti odgovorna zadevna država članica“.

porekla in geografske označbe dovoljuje obdržati nacionalno zaščito, kot je veljala na dan 30. aprila 2004 v smislu Uredbe št. 2081/92:

2. Uredba (ES) št. 918/2004

- na splošno do 31. oktobra 2004

19. Leta 2004 je bilo treba zaradi pristopa desetih novih držav k Evropski uniji sprejeti nekatere prehodne ukrepe na področju označb porekla in geografskih označb.

- ali, če je Komisiji predložena vloga za registracijo, dokler v zvezi s tem ni sprejeta odločba.

20. Temu je namenjena Uredba (ES) št. 918/2004,⁸ katere člen 1 Češki republiki, Estoniji, Cipru, Latviji, Litvi, Madžarski, Malti, Poljski, Sloveniji in Slovaški za označbe

8 – Uredba Komisije (ES) št. 918/2004 z dne 29. aprila 2004 o uvedbi prehodnih ukrepov o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske pridelke in živila zaradi pristopa Češke, Estonije, Cipra, Latvije, Litve, Madžarske, Malte, Poljske, Slovenije in Slovaške (UL L 163, str. 88).

21. V tretjem pododstavku tega člena je določeno tudi, da je „za posledice take nacionalne zaščite v primerih, kjer ime ni

registrirano na ravni Skupnosti, v celoti odgovorna zadevna država članica“.

III – Spor o glavni stvari, njegov vzrok in vprašanje za predhodno odločanje

3. Akt o pristopu⁹

22. Priloga II k Aktu o pristopu je zaščito Skupnosti razširila na tri imena piva, ki izhajajo iz češkega mesta Češke Budjejevice, z njihovo registracijo kot zaščiteneh geografskih označb:

– Budějovické pivo;

– Českobudějovické pivo;

– Budějovický měšťanský var.

9 – Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 33).

A – Kratka zgodovina dolgega spora

23. Razlog za ostre bitke, ki že več kot stoletje potekajo med češkim podjetjem Budějovický Budvar (Budweiser Budvar, v nadaljevanju: Budvar) in ameriško družbo Anheuser-Busch, je boj za izključno rabo imen Budweiser in Bud.

24. Pivovarna Budvar¹⁰ ima sedež v mestu Češke Budjejevice, znanem po svoji stoletni pivovarski tradiciji.¹¹ Podjetja, ki so se pozneje združila in sestavljajo sedanjo družbo Budvar, proizvajajo in prodajajo pivo z označbami Budweis¹², Budweiser Bier¹³, Budvar ali Budbräu¹⁴ vse od leta 1795. Znamka Budweiser je bila registrirana leta 1895.

10 – Njeno polno ime je „Budějovický Budvar, národní podnik, Budweiser Budvar, National Corporation, Budweiser Budvar, državno podjetje“, ki pomeni „pivovarna Bud v Budweisu, državno podjetje“.

11 – Po mnenju nekaterih naj bi segala v 13. stoletje, ko je kraj ustanovil češki kralj Přemysl Otakar II. in njegovim prebivalcem dodelil privilegije za proizvodnjo piva (O'Connor, B., Case C-216/01 Budějovický Budvar, Judgement of the Court of Justice z dne 18. novembra 2003, *European Business Organization Law Review* 5, 2004, str. 581).

12 – Nemško ime za Češke Budjejevice.

13 – V češkem jeziku „Budějovické pivo“, kar pomeni „pivo iz Budjejevic“.

14 – Kar pomeni „pivovarna Bud“.

25. Kot večina pivovarjev v Saint Louisu (Misuri) so bili tudi pivovarji Anheuser-Busch nemškega porekla.¹⁵ Zato sploh ni presenetljivo, da so, ker so se zavedali slovesa piva Budweis, leta 1876 sklenili, da dajo na ameriški trg lahko pivo, imenovano Budweiser, ki mu je pozneje sledilo drugo pivo z okrajšanim imenom Bud. Prevzeli so ne samo ime češke pijače, ampak tudi recept, ki je temeljil na metodah izdelave, ki so se uporabljale na Češkem,¹⁶ zamenjali so vzdevek „the beer of kings“ (pivo kraljev), ki se je uporabljal v Budweisu, in na etikete ameriškega piva nalepili izraz „the king of beers“ (kralj piva). Ameriški patentni urad je februarja 1906 zavrnil zahtevo za priznanje znamke Budweiser, ki jo je vložila pivovarna Anheuser-Busch, ker je imela geografski značaj. Vendar je naslednje leto dovolil njeno registracijo v Združenih državah za obdobje desetih let.

si v številnih državah¹⁷ sledili postopki v zvezi z rabo imen Budweiser in Bud, ki so se končali zelo različno.¹⁸

27. Sodišča Skupnosti niso ostala zunaj te splošne strategije spora. Predstavniki obeh podjetij (ali distributerji njenih proizvodov) so se za prijavo kršitve prava Skupnosti pogosto obrnili na evropske organe.

28. Anheuser-Busch je večkrat zahteval registracijo znamk Budweiser in Bud kot znamk Skupnosti (v njenih besednih in figurativnih različicah ter za različne skupine). Ugovor družbe Budvar, ki se je sklicevala na prejšnje pravice, je pripeljal do številnih odločb

26. Povečano trgovanje na obeh straneh Atlantika je sprožilo spor, v katerem prvi sodni postopki segajo v leto 1880. Od takrat so

15 – Anheuser izvira iz starejše družbe Bavarian brewery, ustanovljene leta 1852. Ta je bila pozneje, ko je Adolphus Busch, zet lastnika družbe, prav tako nemški imigrant, družbo združil, preimenovana v Anheuser-Busch. Ta in druga zgodovinska dejstva so opisana na straneh www.anheuser-busch.com/History.html in www.budweiser.com.

16 – Kot izhaja iz izjave Adolphusa Buscha leta 1894 v postopku med Anheuser-Busch in Fred Miller Brewing Company: „Ideja je bila preprosto variti pivo, katerega kakovost, barva, aroma in okus bi bili podobni pivu, ki se je takrat proizvajalo v mestu Budejovice ali na Češkem (...) Pivo Budweiser je varjeno po postopku, ki se uporablja v Budejovicah na Češkem“ (O'Connor, *op. cit.*, str. 582).

17 – O'Connor (*op. cit.*, str. 585) našteva nič manj kot 44 različnih postopkov na vseh koncih sveta.

18 – V nekaterih primerih so sodišča Anheuser-Busch dodelila izključno pravico do uporabe imena Bud, medtem ko ga je v drugih primerih dobilo češko podjetje. V Angliji se je pritožbeno sodišče v Londonu leta 2002 odločilo za kompromisno rešitev in dovolilo uporabo spornih znamk obema podjetjema. Prav tako je japonsko vrhovno sodišče leta 2004 razsodilo, da lahko tako češki kot ameriški proizvajalci svoje pivo imenujejo Budweiser (O'Connor, *op. cit.*, str. 586). Navesti je treba tudi posebnosti postopka, ki je potekal na Portugalskem. Odločba portugalskega vrhovnega sodišča z dne 23. julija 2001, s katero je bila družbi Anheuser-Busch zavrnjena možnost registracije znamke Budweiser na Portugalskem, ker je to označba porekla, zaščitena z dvostranskim sporazumom med Portugalsko in Češkoslovaško iz leta 1986, se je izpodbijala na Evropskem sodišču za človekove pravice, ki je razsodilo, da izpodbijana sodba ne krši člena 1 Protokola št. 1 Evropske konvencije o človekovih pravicah (sodba ESČP v zadevi *Anheuser-Busch Inc proti Portugalski* z dne 11. januarja 2007, točka 87).

drugega odbora za pritožbe – Urada za usklajevanje na notranjem trgu (v nadaljevanju: UUNT) in do ustreznih tožb pred Sodiščem prve stopnje Evropskih skupnosti.

29. Tako je drugi odbor za pritožbe pri UUNT z odločbo z dne 3. decembra 2003¹⁹ ugodil ugovoru družbe Budvar v zvezi z registracijo Budweiser kot znamke Skupnosti iz razreda 32 (pivo ...). Ta odločba je bila predmet tožbe pred Sodiščem prve stopnje, a ker je Anheuser-Busch umaknil vlogo za registracijo, je bil postopek v tej zadevi ustavljen.²⁰

30. Nasprotno je z odločbami z dne 14. in 28. junija ter 1. septembra 2006²¹ drugi odbor za pritožbe UUNT dovolil registracijo imena Bud kot znamke Skupnosti kljub ugovoru družbe Budvar, ki se je sklicevala na dvostranske pogodbe med Avstrijo in Češko-slovaško ter registracijo spornega imena kot označbe porekla pri WIPO z veljavnostjo v Franciji, Italiji in na Portugalskem v skladu z Lizbonskim aranžmajem.²² Odbor za pritožbe je menil, da si je težko zamisliti, da bi se znamka Bud lahko obravnavala kot posredna označba porekla ali geografska

označba, ter ocenil, da so dokazi, ki jih je družba Budvar predložila glede rabe označbe porekla Bud, posebno v Avstriji, Franciji in na Portugalskem, nezadostni. Prav tako je odločil, da zgolj uporaba znaka Bud ne more hkrati pomeniti rabe znamke in označbe izvora, saj imata obe različne in nezdržljive funkcije. Sodišče prve stopnje je v nedavni sodbi z dne 16. decembra 2008²³ odločbe UUNT razveljavilo.

31. Tudi Sodišče je že izreklo dve sodbi v zvezi s splošnim sporom med češko družbo Budvar in ameriško družbo Anheuser-Busch. In sicer sodbo z dne 16. novembra 2004 v zadevi Anheuser-Busch²⁴ in zgoraj navedeno sodbo v zadevi Bud I iz leta 2003.

32. Sodišče je v prvi sodbi, ki zadeva finski del te dolge zgodbe, odločilo o sistemu, ki se uporablja za rabo registrirane znamke in trgovskega imena, ki sta potencialno nezdržljiva, zlasti z vidika Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (v nadaljevanju: Sporazum TRIPS).²⁵ Ta sodna

19 – Zadevi R 1000/2001-2 in R 1024/2001-2.

20 – Sodba z dne 12. junija 2007 v zadevi *Budějovický Budvar proti OHMI- Anheuser-Busch* (T-57/04 in 71/04, ZOdl., str. II-1829, točka 228).

21 – Zadeve R 234/2005-2, R 241/2005-2, R 802/2004-2 in R 305/2005-2.

22 – Vendar pa so portugalsko, italijansko in francosko sodišče registracije imena Bud kot označbe porekla na podlagi navedenega Lizbonskega aranžmaja razglasila za nične.

23 – Budějovický Budvar (T-225/06, T-255/06, T-257/06 in T-309/06, ZOdl., str. I-3555).

24 – C-245/02, ZOdl., str. I-10989.

25 – Ta sporazum je v aneksu IC k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije in je bil v imenu Skupnosti potrjen s Sklepom Sveta št. 94/800/ES z dne 22. decembra 1994 (UL L 336, str. 1).

odločba nima nobenih posledic za vprašanja, zastavljena v tej zadevi.

33. Nasprotno se sodba Bud I veliko bolj neposredno navezuje na to zadevo, ker pomeni začetek avstrijskega poglavja, ki je bolj osredotočeno na geografske označbe kot na pravo znamk.

35. Sočasno je družba Budvar na Landesgericht Salzburg vložila enako tožbo, a proti podjetju Josef Sigl KG, ki je izključni uvoznik za ameriško pivo Bud v Avstriji. V tem drugem postopku, natančneje v pritožbi zoper sklep o začasnih ukrepih, je Oberster Gerichtshof 1. februarja 2000 izreklo sklep, s katerim ni le potrdilo začasnih ukrepov, sprejetih v pritožbenem postopku, temveč tudi razsodilo, da je zaščita označbe Bud, ki jo predvideva dvostranska konvencija, združljiva s členom 28 ES, ker jo pokriva varstvo industrijske in poslovne lastnine v smislu člena 30 ES. Menilo je, da je ime Bud „preprosta“ (ker ni povezave med značilnostmi in izvorom proizvoda) in „posredna“ (ker kot taka ni geografsko ime, ampak samo oznaka, ki potrošnika obvešča o kraju porekla proizvoda) geografska označba, ki uživa „absolutno zaščito“, torej ne glede na kakršno koli verjetnost zmede ali zavajanja.

B – Spor o glavni stvari

1. Dejanska podlaga prvega vprašanja za predhodno odločanje

34. Dejansko stanje tega sodnega spora v Avstriji sega v leto 1999, ko je Budvar na Handelsgericht Wien zahteval, da podjetje Rudolf Ammersin GmbH (podjetje, ki v Avstriji prodaja pivo ameriške znamke Bud) preneha uporabljati ime Bud ali podobna imena, ki povzročajo zmedo, razen če gre za proizvode družbe Budvar. Družba se je sklicevala predvsem na dvostransko konvencijo med Republiko Avstrijo in Socialistično republiko Češkoslovaško, v skladu s katero se lahko označba Bud (iz Priloge B k zgoraj navedenemu sporazumu) v Avstriji uporablja samo za blago češkega porekla.

2. Sodba Bud I

36. V teh okoliščinah je Handelsgericht Wien 26. februarja 2001 odločilo, da prekine odločanje in Sodišču predloži štiri vprašanja za predhodno odločanje, na katera je to odgovorilo v zgoraj navedeni sodbi Bud I z dne 18. novembra 2003.

37. Tretje in četrto vprašanje sta se nanašali na veljavnost dvostranske konvencije v Češki republiki (ne smemo pozabiti, da je pogodbo sklenila nekdanja Češkoslovaška) in na učinke člena 307 ES.

verjetnosti zavajanja in preprečuje uvoz blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici.“

38. Prvi dve vprašanji, predloženi Sodišču leta 2001, sta pomembnejši za ta spor in Sodišče je nanju odgovorilo tako:

39. Na podlagi točk 101 in 107 sodbe je moralo predložitveno sodišče preveriti, ali ime Bud označuje poreklo proizvoda ali pa se nanj nanaša „glede na dejanske okoliščine in razumevanje, ki prevladujejo v Češki republiki“.

„1) Člen 28 ES in Uredba (EGS) št. 2081/92 [...] ne nasprotujeta uporabi določbe dvostranske pogodbe, sklenjene med državo članico in tretjo državo, ki preprosti in posredni označbi geografskega izvora te tretje države v državi uvoznici daje zaščito, je neodvisna od vsakršne verjetnosti zavajanja in preprečuje uvoz blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici.

3. Dogodki po sodbi Bud I

2) Člen 28 ES nasprotuje uporabi določbe dvostranske pogodbe, sklenjene med državo članico in tretjo državo, ki imenu, ki se v tej državi niti neposredno niti posredno ne nanaša na geografski izvor proizvoda, ki ga označuje, daje zaščito, ki je neodvisna od vsakršne

40. Po odgovoru Sodišča je Handelsgericht Wien s sodbo z dne 8. decembra 2004 zavrnilo zahteve družbe Budvar, ker češko prebivalstvo imena Bud ne povezuje z določeno regijo ali krajem, vključno z mestom Češke Budjevice, prav tako pa ne misli, da to ime označuje proizvode ali storitve iz določenega kraja, tako da ne more biti opredeljeno kot geografska označba. Po sodbi Sodišča je dunajsko sodišče razsodilo, da se mora zaščita tega imena šteti za nezdržljivo s členom 28 ES.

41. Čeprav je pritožbeno sodišče to prvostopenjsko sodbo potrdilo, pa spor še zdaleč ni bil končan.

42. Oberster Gerichtshof je v sklepu z dne 29. novembra 2005 razveljavilo prejšnje odločbe in zadevo predložilo Handelsgericht Wien, da ponovno odloči po dopolnilnem postopku. Avstrijsko vrhovno sodišče je na podlagi meril iz točk 54 in 101 sodbe Bud I razsodilo, da čeprav ime Bud res ni geografsko, potrošnika zaradi tega nič manj ne obvešča o tem, da tako imenovani proizvod izhaja iz določenega kraja, regije ali države, vendar pa se ne ve, ali potrošniki v imenu Bud, ki se navezuje na pivo, vidijo označbo porekla. Zato je Oberster Gerichtshof razsodilo, da vprašanje, ali je sporno ime preprosto ali posredno geografsko ime, še ni bilo razrešeno.

43. Prvostopenjsko sodišče, ki mu je bila zadeva ponovno predložena, je s sodbo z dne 23. marca 2006 ponovno zavrnilo zahteve družbe Budvar. To sodišče je ob sklicevanju na raziskavo javnega mnenja, ki jo je opravil Ammersin, odločilo, da češko prebivalstvo imena Bud ne povezuje z določenim krajem, regijo ali državo in da prav tako ne misli, da bi pivo Bud imelo natančen kraj porekla (predvsem Češke Budjeovice).

44. Tožeča stranka je torej zadevo znova predložila Oberlandesgericht Wien, ki je izpodbijano sodbo zavrnilo in zadevo vrnilo na prvostopenjsko gospodarsko sodišče ter mu predlagalo, naj v skladu s predlogom družbe Budvar med upoštevniimi skupinami prebivalstva izvede raziskavo javnega mnenja in preveri, ali češki potrošniki ime Bud povezujejo s pivom in ali to ime, če ga povežejo s pivom (sami ali ker jih je na to opozoril strokovnjak), razumejo, kot da pomeni, da pivo prihaja iz določenega kraja, regije ali države, ter jih prosijo, če je odgovor pritrdilen, naj natančno navedejo, kateri kraj, regijo ali državo povezujejo z njim.

45. Handelsgericht Wien, ki je to zadevo obravnavalo tretjič zapored, je odločilo, da je treba zadnje vprašanje za predhodno odločanje predložiti Sodišču, da razjasni nekatere vidike sodbe Bud I, katerih razlaga je med avstrijskimi sodnimi oblastmi vzbudila dvome, ob upoštevanju pomembnih vsebinskih in pravnih sprememb, do katerih je prišlo po sodbi iz leta 2003, zlasti pristopa Češke republike k Evropski uniji, zaščite številnih imen piva iz mesta Češke Budjeovice kot geografskih označb v pogodbi o pristopu in zgoraj navedene odločbe – ki jo je Sodišče prve stopnje medtem razveljavilo – drugega odbora za pritožbe pri UUNT z dne 14. junija 2006, v kateri je v obrazložitvi navedeno, da ime Bud, ki ga navaja tožeča stranka, ne more biti hkrati znamka in geografska označba.

C – Vprašanja za predhodno odločanje

Ali te zahteve pomenijo,

46. Na podlagi člena 234 ES je Handelsgericht Wien Sodišču predložilo ta vprašanja za predhodno odločanje:

- „1. Sodišče Evropskih skupnosti je v sodbi z dne 18. novembra 2003 [...] za združljivost zaščite imena kot geografske označbe, ki v državi porekla ni niti ime kraja niti ime regije, s členom 28 ES določilo zahteve, v skladu s katerimi mora tako ime:
- 1.1 da ime kot tako izpolnjuje konkretno funkcijo geografske označbe, ki napotuje na določen kraj ali regijo, ali pa zadostuje, da je ime, povezano s proizvodom, ki ga označuje, primerno, da potrošniku pokaže, da ta proizvod izvira iz določenega kraja ali regije v državi porekla;
 - 1.2 da so ti trije pogoji kumulativni in jih je treba preučiti ločeno;
 - 1.3 da je za ugotovitev razumevanja, ki prevladuje v državi porekla, treba izvesti anketo med potrošniki ter – če je odgovor pritrdilen – da je za zaščito potrebna nizka, srednja ali visoka stopnja poznavanja in povezovanja;
 - 1.4 da je ime v državi porekla kot geografsko označbo v resnici uporabljalo več podjetij, ne le eno,
- glede na dejanske okoliščine in
- glede na razumevanje, ki prevladuje v državi porekla, označevati regijo ali kraj v tej državi,
- njegova zaščita pa mora biti utemeljena na podlagi meril iz člena 30 ES.

in da je uporaba tega imena kot znamke s strani samo enega podjetja v nasprotju z zaščito?

imena za isti proizvod ali vsekakor zaščite, razširjene na drugo državo članico na podlagi dvostranskega sporazuma, in da ima Uredba (ES) št. 510/2006 zato dokončni učinek?"

2. Ali lahko dejstvo, da ime ni bilo niti prijavljeno v šestmesečnem roku, predvidenem v Uredbi Komisije (ES) št. 918/2004 z dne 29. aprila 2004 o uvedbi prehodnih ukrepov o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske pridelke in živila zaradi pristopa Češke, Estonije, Cipra, Latvije, Litve, Madžarske, Malte, Poljske, Slovenije in Slovaške, niti ni bila zanj vložena vloga za registracijo na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila, povzroči razveljavitev veljavne nacionalne zaščite oziroma vsekakor zaščite, razširjene na drugo državo članico na podlagi dvostranskega sporazuma, če je ime na podlagi notranjega prava države porekla kvalificirana geografska označba?

IV – Postopek pred Sodiščem

47. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je bil v register sodnega tajništva Sodišča vpisan 25. oktobra 2007.

48. Pisna stališča so predložile tožeča stranka in tožena stranka v postopku v glavni stvari, grška in češka vlada ter Komisija.

3. Ali je posledica dejstva, da v okviru pogodbe o pristopu med državami članicami Evropske unije in novo državo članico ta država zahteva zaščito več kvalificiranih geografskih označb za živilo na podlagi Uredbe (ES) št. 510/2006, to, da ni več mogoče ohraniti nacionalne zaščite drugega

49. Na obravnavi 2. decembra 2008 so ustna stališča predstavili zastopniki Budějovický Budvar National Corporation, Rudolf Ammersin GmbH, Češke republike, Helenske republike in Komisije.

V – Analiza vprašanj za predhodno odločanje

A – Dve predhodni ugotovitvi

50. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe ima dve posebnosti, ki ju je treba predhodno preučiti.

1. Razlaga prejšnje sodbe

51. Prva posebnost je dejstvo, da Handelsgericht Wien od Sodišča zahteva razjasnitev vsebine nekaterih delov sodbe Bud I.

52. Okoliščina, da predmet predloga deloma ni predpis Skupnosti, ampak odločba Sodišča, po mojem mnenju ne povzroča težav glede dopustnosti. V preteklosti se je Sodišče namreč strinjalo, da odgovori na taka vprašanja, ki so mu jih nacionalna sodišča predložila v postopku za sprejetje predhodne odločbe, na primer v sodbah z dne 16. marca 1978 v zadevi Robert Bosch²⁶ in z dne 16. decembra 1992, imenovani Stoke-on-Trent²⁷.

²⁶ – Zadeva 135/77, Recueil, str. 855.

²⁷ – Council of the City of Stoke-on-Trent in Norwich City Council (C-169/91, Recueil, str. I-6635).

53. Zato ta zahteva za razlago prejšnje odločbe izhaja iz različnega mnenja, ki ga imata o tem dve avstrijski sodišči, med katerima obstaja hierarhično razmerje. Zaradi vztrajanja Oberster Gerichtshof in Oberlandesgericht Wien glede načina izvajanja in presoje dokaza o vidiku postopka (dojemanje imena Bud v Češki republiki) je Handelsgericht Wien zadevo predložilo Sodišču, morda v upanju, da mu to pritrdi ali vsaj konča prikrite spore med nacionalnimi sodišči.

54. Vendar Sodišče take vloge ne bi smelo sprejeti. V sodbi Bud I je to presojo izrecno zaupalo nacionalnemu sodišču in nobene podlage ni, da zdaj spremeni svoje stališče niti da priskrbi drugačna merila ali dodatna pojasnila poleg tistih, ki jih je že navedlo.

2. Začetna predpostavka je spremenjena

55. Druga posebnost te zadeve je dejstvo, da je predpostavka, na katero se opira predložitevno sodišče, v treh vprašanjih za predhodno odločanje spremenjena. V prvem vprašanju dunajsko sodišče Sodišče sprašuje o merilih, ki jih je treba uporabiti, da bi se Bud obravnaval kot „preprosta in posredna“ geografska

označba v skladu s členom 28 ES, medtem ko drugo in tretje vprašanje temeljita na ideji, da je zadevno ime „kvalificirana“ geografska označba v skladu z notranjim pravom države porekla.

56. Razliko med preprostimi in kvalificiranimi geografskimi označbami obširno priznavajo pravni strokovnjaki²⁸ in sodna praksa²⁹.

57. Preproste geografske označbe ne zahtevajo, da imajo proizvodi posebno lastnost ali določen ugled, ki bi se nanašala na kraj, od koder izvirajo, vendar morajo zadostovati za prepoznavanje tega kraja. Nasprotno za kvalificirane veljajo označbe, ki označujejo proizvod, ki ima kakovost, sloves ali drugo značilnost, povezano s svojim poreklom; poleg te povezave z ozemljem imajo tudi drugo značilnost, ki je manj intenzivna od značilnosti označb porekla, namenjenih samo proizvodom, katerih posebnosti je mogoče pripisati naravnim ali človeškim dejavnikom, značilnim za kraj njihovega izvora. Zakonodajca Skupnosti štiti samo označbe porekla in kvalificirane geografske označbe.

28 – Med drugim Cortés Martín, *La protección de las indicaciones geográficas en el comercio internacional e intracomunitario*, Ministrstvo za kmetijstvo, ribištvo in prehrano, Madrid, 2003, str. 347.

29 – Sodbi z dne 10. novembra 1992 v zadevi Exportur (C-3/91, Recueil, str. I-5529, točka 11) in z dne 7. novembra 2000 v zadevi Warsteiner (C-312/98, Recueil, str. I-9187, točki 43 in 44) ter sodba Bud I, točka 54.

58. Sodišče je v sodbi Bud I razsodilo, da je ime Bud preprosta geografska označba,³⁰ ki je Uredba št. 2081/92 ne pokriva, in določilo pogoje, pod katerimi je njena zaščita na nacionalnem ozemlju v skladu s pravom Skupnosti, oziroma pogoje, zahtevane za njeno razširitev na tretjo državo. Predložitev o besedilu te sodbe poudarja svoje začetno dojemanje spornega imena kot preproste geografske označbe. Zato je presenetljivo, da takoj nato postavlja dve vprašanji o morebitni opredelitvi imena Bud kot kvalificirane geografske označbe, ki spada na področje uporabe uredbe Skupnosti.

59. Podjetje, ki je tožeča stranka, v tej neuskkljenosti vidi razlog za nedopustnost prvega vprašanja za predhodno odločanje.

60. V skladu z ustaljeno sodno prakso mora nacionalno sodišče, ki odloča o sporu, presoditi o potrebi po sprejetju predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in o pomembnosti vprašanj, ki jih postavi Sodišču na podlagi člena 234 ES.³¹ Vendar je Sodišče dopustilo, da v izjemnih primerih preuči pogoje, v katerih mu je predlog za sprejetje predhodne

30 – Ker jo je tako označilo predložitevno sodišče v skladu s predhodno odločbo avstrijskega vrhovnega sodišča.

31 – Sodbe z dne 16. julija 1992 v zadevi Meilicke (C-83/91, Recueil, str. I-4871, točka 23), z dne 18. marca 2004 v zadevi Siemens in ARGE Telekom (C-314/01, Recueil, str. I-2549, točka 34), z dne 22. novembra 2005 v zadevi Mangold (C-144/04, ZOdl., str. I-9981, točka 34), z dne 18. julija 2007 v zadevi Lucchini (C-119/05, ZOdl., str. I-6199, točka 43) in z dne 6. novembra 2008 v zadevi Trespas International (C-248/07, ZOdl., str. I-8221, točka 32).

odločbe predložilo nacionalno sodišče, da tako preveri svojo pristojnost.³² Tako je, če je problem, predložen Sodišču, povsem hipotetičen,³³ saj duh sodelovanja, ki mora prevladati v postopkih sprejetja predhodne odločbe, dejansko zahteva, da nacionalno sodišče upošteva nalogo, zaupano Sodišču, ki je v tem, da pomaga pravosodju v državah članicah, in ne v tem, da oblikuje svetovalna mnenja o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih.³⁴

61. Handelsgericht Wien v svojem sklepu posredno priznava hipotetičnost prvega vprašanja, ko navaja, da če se je leta 2000 (ko so bila postavljena vprašanja za predhodno odločanje, na podlagi katerih je bila izrečena sodba Bud I) „domnevalo, da je ime ‚Bud‘ preprosta in posredna geografska označba“, se je od takrat vse spremenilo; „glede vprašanja združljivosti zaščite posredne geografske označbe s členom 28 ES“ se je namreč Sodišče v sodbi Bud I „sklicevalo na stanje v državi porekla, torej v Češki republiki“; poleg tega „je v Češki republiki ime ‚Bud‘ pravno zaščiteno kot označba porekla“.

32 – Sodba z dne 16. decembra 1981 v zadevi Foglia (244/80, Recueil, str. 3045, točka 21).

33 – Sodbe z dne 13. marca 2001 v zadevi Preussen Elektra (C-379/98, Recueil, str. I-2099, točka 39), z dne 22. januarja 2002 v zadevi Canal Satellite Digital (C-390/99, Recueil, str. I-607, točka 19), z dne 5. februarja 2004 v zadevi Schneider (C-380/01, Recueil, str. I-1389, točka 22) in z dne 12. junija 2008 v zadevi Skatteverket (C-458/06, ZOdl., str. I-4207, točka 25).

34 – Zgoraj navedena sodba Foglia, točki 18 in 20, sodba z dne 3. februarja 1983 v zadevi Robards (149/82, Recueil, str. 171, točka 19), zgoraj navedena sodba Meilike, točka 64, in sodba z dne 18. decembra 2007 v zadevi ZF Zefeser (C-62/06, ZOdl., str. I-11995, točka 15).

62. Kljub tem kategoričnim trditvam pa je pomen, ki ga v Češki republiki dajejo imenu „Bud“, še vedno predmet razprave, okrog katere se dejansko vrti spor o glavni stvari. Odgovor na prvo vprašanje za predhodno odločanje bi lahko pomagal ugotoviti, ali je izpolnjen pogoj navedbe ozemlja, ki je nujen za to, da se ime lahko obravnava kot geografska označba. Če obstaja še kvalitativna povezava ali kakršen koli drug razlog, zaradi katerega bi ga lahko obravnavali kot označbo porekla v Češki republiki, bi bil odgovor Sodišča na drugo in tretje vprašanje zelo uporaben.

63. Zato je treba, čeprav bi bilo v drugačnem položaju nujno, da so dejstva v zadevi dokazana in da so vprašanja povsem notranjega prava rešena ob predložitvi predloga Sodišču,³⁵ vsa tri vprašanja za predhodno odločanje, postavljena v obravnavanem primeru, razglasiti za dopustna.

B – Prvo vprašanje za predhodno odločanje

64. S prvim vprašanjem je Handelsgericht Wien Sodišču predložilo nekaj dvomov o nekaterih delih sodbe Bud I, v katerih se je Sodišče opredelilo o „pogojih, zahtevanih za

35 – Sodba z dne 10. marca 1981 v zadevi Irish Creamery Milk Suppliers Association (36/80 in 71/80, Recueil, str. 735, točka 6).

združljivost zaščite imena kot geografske označbe, ki v državi porekla ni niti ime kraja niti področja, s členom 28 ES“.

ime Bud „označuje“ regijo ali kraj, kar bi po prvi oceni pomenilo, da ustreza krajevemu imenu. Vendar v točki 107 to idejo zanika ter navaja neposredno in posredno označevanje, poleg tega pa ta odločba temelji na predpostavki, da je Bud „preprosta in posredna“ geografska označba.³⁶

65. Gre predvsem za točki 101 in 107 sodbe, v katerih Sodišče predložitveno sodišče poziva, naj preveri, ali „glede na dejanske okoliščine in razumevanje, ki prevladuje v Češki republiki“, ime Bud označuje regijo ali kraj na ozemlju te države. Če je tako in če je nacionalna zaščita „upravičena na podlagi meril iz člena 30 ES“, je njena razširitev na ozemlje države članice v skladu s pravom Skupnosti, v nasprotnem primeru pa pomeni kršitev člena 28 ES.

68. Geografske označbe in označbe porekla v pravem pomenu besede niso vedno sestavljene iz geografskih imen: so „neposredne“, če je tako, v nasprotnem primeru pa „posredne“, saj potrošnika vsaj obveščajo, da živijo, na katero se nanašajo, izvira iz določenega kraja, regije ali države. Uredba št. 510/2006 dopušča to zadnjo možnost, saj so v njenem členu 2(2) navedena „tradicionalna imena“, čeprav niso krajevna imena.³⁷

1. Način preverjanja povezovanja imena Bud z določenim krajem

66. Dunajsko sodišče si predvsem zastavlja vprašanje, ali mora ime kot tako izpolnjevati vlogo konkretne geografske označbe kraja ali regije ali pa je dovolj, da potrošniku daje vedeti, da ima zadevni proizvod določen izvor.

69. Zato je za izpolnitev zahtev iz sodbe Bud I dovolj, da izraz opredeljuje kraj porekla proizvoda. V obravnavanem primeru je treba raziskati, ali ime Bud češkim državljanom pove, da pivo s tem imenom izvira iz mesta Češke Budjeovice, kar ne pomeni, da ime izpolnjuje vlogo geografske označbe samo

67. V točki 101 sodbe Bud I Sodišče predložitvenemu sodišču svetuje, naj preveri, ali

³⁶ – Zgoraj navedena sodba Bud I, točka 54.

³⁷ – Uredba št. 2081/92 jih je dovoljevala (vsaj izrecno) samo za označbe porekla.

takrat, ko je omenjeno skupaj z zadevnim proizvodom.

70. Nekateri ugovori tožene stranke so umestni. Podjetje Ammersin v točkah 25 in 26 svojih stališč trdi, da njegov konkurent, družba Budvar, *de facto* uporablja izraz Bud kot znamko, in ne kot geografsko označbo,³⁸ kar bi lahko otežilo objektivno oceno vloge, ki jo dejansko ima beseda Bud; „pivci piva pogosto vedo – prav tako kot na primer vozniki avtomobilov –, v katerem kraju ali regiji in, vsekakor, v kateri državi – se proizvaja pivo ali vozilo, ki so ga kupili“, zaradi česar teh znamk ni mogoče zamenjevati z označbami izvora. Ammersin navaja nekatere zelo zgovorne primere, kot sta Coca-Cole ali Volkswagen: večina Američanov ve, da so pijače znamke Coca-Cola proizvedene v Atlanti, in številni Nemci povezujejo znamko Volkswagen z mestom Wolfsburg, a nobena od teh znamk zaradi tega ne postane geografska označba.

71. Ne glede na to, da češka javnost lahko ugane izvor „piva Bud“, je treba preveriti, ali to ime Bud dovolj jasno spominja na proizvod, torej pivo, in njegovo poreklo, mesto České Budějovice.

38 – Vprašanje, ki ga podrobneje obravnavam v nadaljevanju.

72. Enako, kot se samostalnika „cava“ ali „grappa“ nanašata na špansko ali italijansko poreklo penecnega vina ali žganja ali kot izraz „feta“ označuje grški sir,³⁹ bi moral češki potrošnik, če bi pojmovali, da Bud predstavlja geografsko označbo, ta izraz povezovati z določenim krajem in s proizvodnjo piva.

2. Vprašanje, ali so vse tri zahteve neodvisne

73. V drugem delu prvega vprašanja za predhodno odločanje Handelsgericht Wien sprašuje, ali je namen sodbe Bud I, v kateri Sodišče trdi, da je vse odvisno od „dejanskih okoliščin in razumevanja, ki prevladuje v Češki republiki“, in vprašanja, ali je zaščita imena Bud v tej državi upravičena na podlagi meril iz člena 30 ES, „delati razliko, tako da bi bilo treba preučiti tri različna merila, ali pa je treba to razumeti samo tako, da češki potrošniki ime ‚Bud‘ (v povezavi s proizvodom, ki ima to ime, ali ne, odvisno od odgovora na prvo vprašanje) povezujejo z določenim krajem, regijo ali državo“.

39 – V tem smislu glej moje sklepne predloge v zadevi Canadiane Cheese Trading, predstavljene 24. junija 1997, točka 73 (sodba z dne 8. avgusta 1997, C-317/95, str. I-468), in v zadevi Nemčija in Danska proti Komisiji, predstavljene 10. maja 2005, točka 188 (sodba z dne 25. oktobra 2005, C-465/02 in C-466/02, ZOdl., str. I-9115).

74. Pravilnejša je zadnja razlaga. Zdi se, da je sodba Bud I sestavljena na podlagi točke 12 zgoraj navedene sodbe Exportur, v skladu s katero zaščito označbe izvora določajo pravo države uvoznice ter „dejanske okoliščine in razumevanje, ki obstajajo v tej državi“. Vendar je treba v zadevi Bud I upoštevati okoliščine v državi porekla proizvodov (Češka republika), in ne okoliščin v državi uvoznici (Avstrija), ker je s to odločitvijo Sodišče razjasnilo vprašanje, ali zaščita, ki jo ima ime Bud v prvi od teh držav, v skladu s dvostransko konvencijo velja tudi v drugi državi.

75. Zato točka 101 pomeni, da morajo češki potrošniki v pogojih, navedenih v odgovoru na vprašanje 1.1), ime Bud povezovati z določenim krajem ali regijo, ne da bi bila za to potrebna posebna „dejstva“.

76. Če bi bil ta pogoj izpolnjen, bi bilo treba preveriti, ali ime Bud v državi porekla ni pridobilo generičnega značaja, kar je v sodni praksi pogoj za razvrstitev označbe izvora v rubriko „industrijska lastnina“ iz člena 30 ES.⁴⁰ V tem primeru bi bila njegova zaščita upravičena z vidika meril iz te določbe.

40 – Sodba Bud I, točka 99, zgoraj navedena sodba Exportur, točka 37, in sodba z dne 4. marca 1999 v zadevi Consorcio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, Recueil, str. I-1301, točka 20). O generičnosti imena glej moje zgoraj navedene sklepne predloge v zadevi Nemčija in Danska proti Komisiji, točke od 46 do 49.

3. Potreba po izvedbi ankete

77. V tretjem delu prvega vprašanja za predhodno odločanje predložitveno sodišče Sodišče sprašuje, kateri je primerni mehanizem „za ugotovitev razumevanja [zadevnega imena], ki prevladuje v državi porekla“, in predvsem, ali bi bilo treba izvesti anketo.

78. Sodna praksa je sprejela možnost, da izvede raziskavo javnega mnenja, zato da bi ugotovila zavajajočo naravo oglaševanja⁴¹ in dala znamki razlikovalni učinek.⁴² Sodišče je v obeh primerih pojasnilo, da je za odločitev o uporabi enega ali drugega instrumenta pristojno nacionalno sodišče, ker mora biti ta odločitev sprejeta v skladu s pravom zadevne države članice.

79. Zato morajo tudi v obravnavanem primeru na podlagi načela procesne avtono-

41 – Sodbi z dne 16. julija 1998 v zadevi Gut Springenheide in Tusky (C-210/96, Recueil, str. I-4657, točka 35) in z dne 13. januarja 2000 v zadevi Estée Lauder Cosmetics (C-220/98, Recueil, str. I-117, točka 31).

42 – Sodba z dne 4. maja 1999 v zadevi Windsurfing Chiemsee (C-108/97 in C-109/97, Recueil, str. I-2779, točka 53).

mije nacionalna sodišča v skladu s predpisi svoje države odločiti, ali je treba zahtevati strokovno poročilo ali naročiti raziskavo javnega mnenja, da bi preučili vlogo imena Bud pri označevanju izvora piva in določili odstotek potrošnikov, ki bi bil za to dovolj zgovoren.

82. Geografske označbe in znamke sta različna, čeprav sorodna pojma. Tako ene kot druge ščitijo poslovni ugled proizvoda pred morebitnimi nezakonitimi prilastitvami s strani tretjega in navajajo podatke glede njegovega porekla, in sicer tako glede ozemlja, na katerem se proizvaja, kot glede podjetja, ki ga proizvaja. Razlikujejo se po tem, da znamka zagotavlja zasebni interes imetnika, medtem ko geografska označba ščiti interese vseh proizvajalcev, ki imajo sedež na zadevnem območju.

4. Uporaba imena Bud s strani enega samega podjetja

80. V četrtem in zadnjem delu prvega vprašanja za predhodno odločanje Handelsgericht Wien sprašuje, ali sodba Bud I zahteva, da bi geografsko označbo kot tako v državi porekla uporabljalo več podjetij, tako da bi bila njena uporaba kot znamke s strani samo enega podjetja v nasprotju z zaščito.

83. Po mojem mnenju ta podrobnost ne pomeni, da bi morale geografsko označbo sočasno uporabljati različne družbe v regiji, da bi se ohranila njena veljavnost, odvisna od drugih dejavnikov. Mislim vsaj, da ne bi mogli tako sklepati – kot se zdi, da predlaga predložitveno sodišče – iz točke 101 sodbe Bud I, kjer je navedena obveznost, da se preučijo „dejanske okoliščine,“ ki prevladujejo v Češki republiki v zvezi s spornim imenom.

81. Dvomi nacionalnega sodišča se porajajo zaradi dejstva, da je „ime ‚Bud‘ znamka, registrirana v Češki republiki za tožečo stranko“, ki je poleg tega edina družba, ki jo v tej državi uporablja, čeprav je „v naravi označbe izvora, da jo uporabljajo vsi pooblašeni proizvajalci v določeni regiji“.

84. Vendar pa v obravnavanem primeru ne gre niti za znamko niti za geografsko označbo, ki bi bila registrirana na ravni Skupnosti. Zato mora biti v notranjem pravu v skladu z dvostransko pogodbo določeno število oseb, ki morajo v praksi uporabljati zadevno ime, da bi to ostalo veljavno.

85. Podobno velja za vprašanje, ali bi uporaba imena Bud kot znamke s strani enega samega podjetja škodovala njegovi zaščiti kot geografske označbe.

87. Vendar pa mora v obravnavanem primeru ta morebitni spor med uporabo znamke Bud in njenim priznavanjem kot geografsko označbo rešiti nacionalno sodišče v skladu z dvostransko pogodbo.

C – Drugo vprašanje za predhodno odločanje

86. Zakonodaja Skupnosti predvideva nekatera pravila za reševanje morebitnih sporov med geografskimi označbami in znamkami, pri čemer ta dajejo določeno prednost prvim, morda zato, ker ščitijo javni interes, ki temelji na tem, da imajo potrošniki možnost poznati izvor in značilnosti blaga.⁴³ Tako je v členu 14 Uredbe št. 510/2006 določeno, da se registracija znamke, ki ustreza označbam porekla ali zaščitenim geografskim označbam, zavrne, medtem ko predhodno registrirane znamke ali znamke, pridobljene z uporabo v dobri veri, obstajajo skupaj z označbami, ki so bile v skladu s pravom Skupnosti registrirane naknadno. Zakonodaja Skupnosti na področju znamk prepoveduje tudi uporabo znakov, ki bi lahko javnost zavajali glede geografskega izvora proizvoda.⁴⁴

88. Z drugim vprašanjem za predhodno odločanje želi avstrijsko sodišče preveriti, ali v primeru, ko ime ni bilo prijavljeno Komisiji za njegovo registracijo v Skupnosti, obstoječa nacionalna zaščita ali dvostransko razširjena zaščita na drugo državo članico izgubi veljavnost, ker gre za kvalificirano geografsko označbo v skladu z notranjim pravom države porekla (v obravnavanem primeru Češka republika).⁴⁵

89. Skratka, predložitveno sodišče Sodišče prosi, da se opredeli glede izključnosti

43 – Resinek, N., Geographical indications and trademarks: Coexistence or »first in time, first in right« principle?, *European intellectual property review*, zv. 29 (2007), št. 11, str. 446–455; von Mühlenthal, A., Geographical indications and trademarks in the European Union: conflict or coexistence, *Festschrift till Marianne Levin*, 2008, str. 401–410; in Martínez Gutiérrez, A., La tutela comunitaria de las denominaciones geográficas protegidas ante las marcas registradas, *Noticias de la Unión Europea*, leto XIX (2003), št. 219, str. 27–36.

44 – Člen 3(1)(c) in (g) in člen 12(2)(b) Prve direktive Sveta 89/104/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (UL 1989, L 40, str. 1). Za več podrobnosti o razlagi teh določb glej zgoraj navedeno sodbo *Windsurfing Chiemsee* (opomba 42). V zvezi s spori med znamkami in označbami izvora glej sodbo z dne 7. januarja 2004 v zadevi *Gerolsteiner Brunnen* (C-100/02, Recueil, str. I-691).

45 – V predložitvenem sklepu je dobesedno navedeno, da „ime ni bilo niti sporočeno v šestmesečnem roku, ki ga predvideva Uredba (ES) št. 918/2004, niti kakor koli vloženo v okviru Uredbe (ES) št. 510/2006“. Ta rok iz člena 17 nekdanje Uredbe št. 2081/92 je začel teči od dneva začetka njene veljavnosti in je, kar je logično, prenehal z novo Uredbo št. 510/2006. V Uredbi št. 918/2004 je samo omenjeno, da je treba vlogo za registracijo „na podlagi Uredbe (ES) št. 2081/92 [poslati] do 31. oktobra 2004“. Vendar ta določba ne ovira možnosti, da se uporabi običajni postopek registracije, za katerega ni predpisan noben rok, predviden z novo Uredbo št. 510/2006. Zato se v svojih ugotovitvah o ohranitvi nacionalnih sistemov nikakor ne sklicujem na rok šestih mesecev.

sistema zaščite geografskih označb in označb porekla v Skupnosti, kar je ena najpogosteje obravnavanih točk na tem področju in kar je sodna praksa do zdaj rešila le deloma.

90. Glede imen, ki nimajo nobene povezave z ozemljem, torej ki niti neposredno niti posredno ne označujejo geografskega izvora proizvoda, je sodba Bud I odločila, da je njihova zaščita v nasprotju s členom 28 ES. Nacionalna zaščita za taka imena torej ne obstaja.⁴⁶ Prav tako jih ne štiti niti zakonodaja Skupnosti.

91. Kar zadeva preproste geografske označbe, iz te sodbe Bud I in iz sodbe Warsteiner⁴⁷ izhaja, da je njihova zaščita na nacionalni ravni v skladu s členom 28 ES, ker spada med izjeme iz člena 30 ES pod naslovom „industrijska lastnina“. Tovrstne označbe se ne nanašajo na Uredbo št. 510/2006 (ki zahteva, da izraz pomeni krajevno ime in, še več, da imajo proizvodi posebno lastnost ali določen ugled, povezan s krajem, iz katerega izvirajo).

46 – Glej tudi sodbo z dne 7. maja 1997 v zadevi Pistre (C-321/94, C-322/94, C-323/94 in C-324/94, Recueil, str. I-2343, točki 35 in 36).

47 – Navedena zgoraj (opomba 29).

92. Ostajajo označbe porekla in kvalificirane geografske označbe, ki izpolnjujejo merila iz zakonodaje Skupnosti ter so posledično lahko registrirane in upravičene do zaščite iz Uredbe št. 510/2006. Vendar če niso registrirane v Skupnosti, je vprašljivo, ali bi jih države članice lahko zaščitile v okviru lastnega sistema ali je zgoraj navedena uredba izčrpna in prepoveduje vsakršno poseganje države na uradno in stvarno področje uporabe te uredbe.

93. Vprašanje je zapleteno.⁴⁸ Na koncu se nanaša na razpravo o „prednosti“ Skupnosti in na vprašanje, v kolikšni meri in v katerih primerih lahko ukrep zakonodajalca Skupnosti izpodrine konkurenčne pristojnosti držav članic na nekem področju.⁴⁹

94. Razprava je v obravnavanem primeru še toliko bolj zapletena, ker naj bi se nacionalna ureditev uporabljala na podlagi

48 – V tej točki se strinjam z mnenjem generalnega pravobranilca Jacobsa iz točke 41 njegovih sklepnih predlogov z dne 25. maja 2000 v zadevi Warsteiner. Vendar se v tej zadevi, ki se nanaša izključno na zakonitost nacionalnega sistema za preproste geografske označbe in očitno ne spada pod to uredbo, ni pojavila možnost za soobstoje uredbe Skupnosti z nacionalnimi sistemi, ki imajo isto področje uporabe.

49 – Kot navaja Weatherill, S., ima Sodišče pomembno vlogo pri omejevanju obsega te morebitne „izključnosti“, vendar njegova naloga ni izbrati med odlikami dveh konkurenčnih normativnih sistemov, temveč razložiti predpis Skupnosti, da odloči, ali je ta zavzel celotno področje dejavnosti (Weatherill, S., *Beyond preemption? Shared competence and constitutional change in the European Community*, *Legal Issues of the Maastricht Treaty*, izd. Wiley, 1999, str. 18).

člena 30 ES. Kot je bilo v sodni praksi že večkrat odločeno, predmet te določbe ni, da se „določena področja pridržijo v izključni pristojnosti držav članic, temveč da se nacionalnim zakonodajam dopusti, da odstopajo od načela prostega pretoka, če to odstopanje je in ostaja utemeljeno za doseganje ciljev iz tega člena“.⁵⁰ Vendar pa lahko uporaba izjem od člena 30 ES ni več upravičena, če predpis Skupnosti že brani iste interese kot nacionalni predpis, potem ko je že prišlo do uskladitve.⁵¹

95. Uredba št. 510/2006 težave ne razreši popolnoma, kar je spodbudilo delitev mnenj med pravnimi strokovnjaki⁵² in sprejetje različnih stališč v državah članicah.

96. Po mojem mnenju se zdi izključnost sistema Skupnosti bolj skladna z besedili in namenom zakonodaje Skupnosti pa tudi s sodno prakso Sodišča.

50 – Sodba z dne 5. oktobra 1977 v zadevi *Tedeschi* (5/77, Recueil, str. 1555, točka 34).

51 – Sodna praksa ponuja o tem številne primere na področju skupne kmetijske politike: zgoraj navedena sodba *Tedeschi*, točka 35, sodbe z dne 5. aprila 1979 v zadevi *Ratti* (148/78, Recueil, str. 1629, točka 36), sodbe z dne 8. novembra 1979 v zadevi *Denkavit* (215/78, Recueil, str. 3369, točka 14), z dne 20. septembra 1988 v zadevi *Moormann* (190/87, Recueil, str. 4689, točka 10) in z dne 5. oktobra 1994 v zadevi *Centre d'insémination Crespelle* (C-323/93, Recueil, str. I-5077, točka 31).

52 – Tožena stranka v postopku v glavni stvari navaja več kot deset avtorjev, ki so zagovarjali načelo izključne uporabe sistema Skupnosti za kvalificirane geografske označbe. Obstajajo tudi številna nasprotna mnenja. Cortés Martín, J. M., *op. cit.*, str. 452, je pripravil obširen povzetek različnih strokovnih stališč.

1. Besedilo Uredbe št. 510/2006 in Uredbe št. 918/2004

97. V nasprotju s pravom znamk, pri katerem so se jasno odločili za dvojni sistem jamstev, in sicer na nacionalni ravni in na ravni Skupnosti,⁵³ je na področju geografskih označb zakonodajalec Skupnosti sprejel le eno uredbo za njihovo zaščito na ravni Skupnosti, brez vzporedne uskladitve morebitnih nacionalnih sistemov.

98. Mogoče je, da ta drugačna strategija pravne ureditve temelji na zamisli, da se na področju uporabe uredbe Skupnosti ne morejo obdržati morebitno veljavni državni predpisi. Besedilo Uredbe št. 510/2006 vsebuje določene smernice.

99. Člen 5(6) te uredbe je dovolj zgovoren, vendar ga je treba nekoliko podrobneje razložiti.

100. V tej določbi je določeno, da lahko od dneva vložitve vloge za registracijo pri Komisiji „država članica na nacionalni ravni imenu samo prehodno odobri zaščito“ po tej uredbi

53 – Tako je bil s sprejetjem Uredbe Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti vzpostavljen sistem Skupnosti (UL L 11, str. 1), hkrati pa so se z zgoraj navedeno Prvo direktivo 89/104 uskladile nacionalne zakonodaje.

(prvi pododstavek). Naprej je določeno, da „taka prehodna nacionalna zaščita preneha z dnem izdaje odločbe o registraciji“ (tretji pododstavek), in nato še, da je „za učinke prehodne nacionalne zaščite, če ime ni registrirano po tej uredbi, odgovorna izključno zadevna država članica“ (četrti pododstavek).

razlagi, saj tovrstna določba ne bi imela nobenega smisla, če bi države članice lahko v okviru ureditve Skupnosti ohranile svoje sisteme, ker bi v prehodnem obdobju za ime še naprej veljal nacionalni predpis.

101. V zgoraj navedeni sodbi Warsteiner je Sodišče razsodilo, da člen 5(6)⁵⁴ „ni povezan z vprašanjem o tem, ali lahko države članice na svojih nacionalnih ozemljih po svojem notranjem pravu dodelijo zaščito geografskim označbam, za katere ne vložijo vloge za registracijo v smislu Uredbe št. 2081/92 ali ki ne izpolnjujejo pogojev za upravičenost do zaščite, ki jo predvideva ta uredba“ (točka 53).

103. Zdi se, da prehodni ukrepi o zaščiti označb porekla in geografskih označb za kmetijske pridelke in živila novih držav članic, navedeni v Uredbi št. 918/2004, temeljijo na tem pristopu, po katerem je nacionalna zaščita kvalificiranih geografskih označb samo prehodna.

102. Res je, da člen 5(6) Uredbe št. 510/2006 ne vsebuje ničesar glede izključnosti navedene uredbe in je omejen na primere, ki se lahko pojavijo pred sprejetjem odločbe Skupnosti o registraciji, vendar ta okoliščina ne preprečuje sklicevanja na to določbo za pomoč pri

104. Člen 1 te uredbe Češki republiki in drugim državam, ki so pristopile k Evropski uniji leta 2004, dovoljuje, da do 31. oktobra 2004 podaljšajo „nacionalne zaščite geografskih označb in označb porekla v smislu Uredbe (EGS) št. 2081/92 [...], ki obstaja na dan 30. aprila 2004“, in vzporedno

54 – Sodba se sklicuje na člen 5(5), drugi pododstavek, takrat veljavne Uredbe št. 2081/92, katerega vsebina je bila povzeta v členu 5(6) Uredbe št. 510/2006.

z določbami člena 5(6) Uredbe št. 510/2006 dodaja, da „če se vloga za registracijo [...] pošlje Komisiji“, se taka zaščita lahko obdrži, dokler ni v zvezi s tem sprejeta odločitev.

2. Namen zakonodaje Skupnosti in pripravljajna dela

105. Namen tega predpisa, ki je jasnejši od člena 5 Uredbe št. 510/2006, ni samo podaljšati učinkovitost nacionalnega sistema, če je bila vložena vloga za registracijo, dokler se ne sprejme odločitev o tej vlogi, temveč je v njem tudi izrecno navedeno, da se sistemi, ki veljajo v državah članicah na dan pristopa, obdržijo samo do 31. oktobra 2004, tako da po obeh datumih ni več državne zaščite, ki bi bila vzporedna ureditvi Skupnosti na istem stvarnem področju uporabe.

107. Cilji Uredbe št. 510/2006 se lahko dosežejo samo z enotnim evropskim instrumentom za zaščito označb porekla in geografskih označb.

108. Že od vsega začetka ta zakonodaja upošteva potrebo po tem, da se na tem področju sprejme „pristop na ravni Skupnosti“.

106. Po mojem mnenju prejšnja trditev ni v protislovju z določbo, po kateri je „za posledice take nacionalne zaščite v primerih, kjer ime ni registrirano na ravni Skupnosti, v celoti odgovorna zadevna država članica“ (niti vzporedna določba člena 5(6), četrti pododstavek, Uredbe št. 510/2006). V tem pododstavku so navedene posledice nacionalnega sistema v prehodnem obdobju, če označba, za katero je bila vložena vloga, ni registrirana, in ne posledice, ki bi nastale, če bi se državna zakonodaja obdržala po tem prehodnem obdobju.

109. To izhaja iz šeste in sedme uvodne izjave Uredbe št. 2081/92, v katerih je ugotovljeno, da je „želja, da bi zaščitili kmetijske proizvode in živila, ki imajo prepoznavno geografsko poreklo, nekatere države članice vodila k temu, da so uvedle ‚registrirane označbe porekla‘“. Ker so te nacionalne prakse „razno- like“, so avtorji uredbe zagovarjali „pristop na ravni Skupnosti“, ker „bo okvir predpisov Skupnosti o zaščiti omogočil razvoj geografskih označb in označb porekla, saj bo takšen okvir s poenotenim pristopom zagotovil lojalno konkurenco med proizvajalci proiz-

vodov, ki nosijo takšne označbe, in povečal verodostojnost teh proizvodov v očeh potrošnika“ (šesta uvodna izjava Uredbe št. 510/2006 je sestavljena zelo podobno).

110. Zato zakonodaja Skupnosti želi enako jamstvo kakovosti za vse potrošnike v okviru omejitev Pogodbe – cilj, ki ga je težko doseči, če se imena z značilnostmi, enakimi tistim, zapisanim v registru Skupnosti,⁵⁵ obravnavajo drugače celo na omejenem območju.

111. Verjetno se je v uvodnih izjavah teh dveh uredb zato toliko poudarjala potreba po uskladitvi sistema kvalificiranih geografskih označb, zlasti ker vzporedno ni bila sprejeta nobena direktiva za uskladitev morebitnih nacionalnih sistemov. Če bi želeli podaljšati njihovo veljavnost brez poseganja v to „enotnost“, bi jih uskladili, kot so bile usklajene znamke.

55 – Po mnenju López Escudero, M., je bil z Uredbo št. 2081/92 vzpostavljen „notranji trg geografskih označb [...] zaščita imena, ki velja na celotnem ozemlju Skupnosti in ki je veliko bolj naklonjena proizvajalcem kot zaščita, ki jo dodeljujejo nacionalni predpisi [...] S sprejetjem Uredbe št. 2081/92 je Evropska skupnost vzpostavila poseben sistem zaščite za geografske označbe, da bi se zmanjšale ovire pri trgovanju znotraj Skupnosti, prisotne zaradi razlik med veljavnimi nacionalnimi sistemi“, ovire, za katere se šteje, da so bile odstranjene (López Escudero, M., Parmigiano, feta, époisse, y otros manjares en Luxemburgo Luxembourg – Las denominaciones geográficas ante el TJCE. *Une communauté de droit, Festschrift für Gil Carlos Rodríguez Iglesias*, BWV 2003, str. 410 in 419).

112. Iz pripravljanih del za Uredbo št. 2081/92 so razvidni tudi nekateri nameni zakonodajalca Skupnosti.

113. Stališče Komisije je bilo vedno jasno. V predlogu iz leta 1990⁵⁶ je poudarila, da mora zaščita Skupnosti nadomestiti nacionalne mehanizme zaščite, kar je pozneje potrdila v mnogih nastopih pred Sodiščem. Nasprotno je Ekonomsko-socialni odbor v svojem mnenju dal prednost soobstoju obeh ravni.⁵⁷

114. Nesoglasje se je nadaljevalo v postopku pogajanj, vendar je Svet na koncu odločil, da izključi vsako izrecno sklicevanje na nadaljnji obstoj nacionalnih sistemov. Namignil pa je na izključnost te uredbe, saj v dvanajsti uvodni izjavi navedene uredbe zahteva, da „morajo biti zaradi uživanja zaščite v vsaki državi članici geografske označbe in označbe porekla registrirane na ravni Skupnosti“.

56 – Predlog Komisije, SEC (90) 2415 (UL 1990, C 30).

57 – UL C 269, str. 63.

3. Sodna praksa

115. Čeprav Sodišče, kot sem navedel prej, o tem še ni odločilo, nekatere odločbe kažejo na to, da je zakonodaja Skupnosti izčrpana.

116. Sodbi Gorgonzola⁵⁸ ter Chiciak in Fol⁵⁹ poudarjata omejitve, ki veljajo za države članice vse od trenutka, ko pri Komisiji predložijo vlogo za registracijo imena.

117. V sodbi Gorgonzola je Sodišče odločilo, da trditev, po kateri zaščita, ki jo država članica dodeli označbi porekla, velja tudi po registraciji te označbe, če je večja od zaščite Skupnosti, izpodbija že samo besedilo Uredbe, „ki državam članicam dovoljuje obdržati nacionalno zaščito imena samo do dneva, ko je sprejeta odločitev o njegovi registraciji kot imenu, zaščitenem na ravni Skupnosti“.

58 – Zgoraj navedena sodba Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (opomba 40), točka 18.

59 – Sodba z dne 9. junija 1998 (C-129/97 in C-130/97, Recueil, str. I-3315).

118. V sodbi Chiciak in Fol je Sodišče razsodilo, da država članica ne more niti spremeniti označbe porekla, za katero je vložila vlogo za registracijo v skladu z Uredbo, niti je zaščititi na nacionalni ravni, in povezalo željo po enotnosti Uredbe z njenim izključnim značajem, ko določa, „da je njen cilj zagotoviti enotno zaščito geografskih označb v Skupnosti“; Sodišče dodaja, da „je treba ugotoviti, da ta enotna zaščita izhaja iz registracije, opravljene v skladu s posebnimi pravili, ki jih predvideva Uredba“ (točka 25). V zvezi s tem je Sodišče razložilo, da je bila z Uredbo št. 2081/92 uvedena „obveznost registracije Skupnosti za geografske označbe, da bi bile te lahko upravičene do zaščite v vseh državah članicah“, in opredelilo okvir Skupnosti, katerega namen je urejati to zaščito v prihodnosti (točka 26).

119. Podobna izjava se pojavi tudi v točki 50 zgoraj navedene sodbe Warsteiner. Prav tako je treba omeniti tudi točko 49 te odločbe, po kateri „cilja Uredbe št. 2081/92 ne more ogrozati dejstvo, da se poleg navedene uredbe uporabljajo nacionalni predpisi o zaščiti označb geografskega izvora, ki ne spadajo na njeno področje uporabe“. Ta trditev nasprotno pomeni, da bi lahko nacionalna ureditev na področju kvalificiranih geografskih označb, ki jih pokriva uredba Skupnosti, nedvomno ogrozila uresničitev cilja evropskega predpisa.

120. Zato se zdi, da je sodna praksa povzela predlog iz zgoraj navedene dvanajste uvodne izjave Uredbe št. 2081/92, po kateri je registracija Skupnosti obvezna.

večji razlog za to, da se prepreči njena širitev na druge države članice.

121. Vendar, čeprav je registracija imen, ki spadajo na področje uporabe Uredbe, ki je poleg tega izključna, obvezna, pa bo označba s temi značilnostmi, ki ni bila poslana za registracijo v Skupnosti v predpisanem roku, ostala brez zaščite; vzporedne nacionalne zaščite namreč ni, saj je navedeni nacionalni sistem postal neveljaven.

123. To idejo potrjuje člen 5(6) Uredbe št. 510/2006, katerega peti pododstavek določa, da imajo zaščitni ukrepi, ki jih države članice prehodno dodelijo imenom, za katera poteka vloga za registracijo, „učinke zgolj na nacionalni ravni in ne vplivajo na trgovino znotraj Skupnosti“.

124. Ta določba se želi izogniti temu, da bi bila zaščita za imena, vključena na področje uporabe Uredbe, po predložitvi vloge za registracijo v Skupnosti ukinjena. Vendar omejuje učinkovitost prehodne nacionalne zaščite s časovnega in ozemeljskega vidika v skladu z namenom „poenotenega“ obravnavanja geografskih označb znotraj Evropske unije.

4. Nadaljnja zaščita, dvostransko razširjena na drugo državo članico

122. Če je sistem, ki ga vzpostavlja uredba Skupnosti, nezdržljiv z ohranitvijo nacionalne zaščite na istem področju, obstaja še

125. „Pristop na ravni Skupnosti“ iz Uredbe št. 510/2006 zajema ne samo ukinitve vseh nacionalnih sistemov za kvalificirane geografske označbe, temveč tudi *a fortiori* neveljavnost vseh dvostranskih sporazumov med dvema državama članicama za njihovo

zaščito neodvisno od Uredbe. Nadaljnji obstoj mreže znotrajevropskih konvencij, ki se prekrivajo z zakonodajo Skupnosti, bi povzročil nejasnosti, nezdržljive s cilji tega mehanizma.

„sporazume, sklenjene izključno med državami članicami“. Torej se ne more omenjati v zvezi s sporazumom, katerega pogodbenici sta izključno dve državi članici (čeprav ob podpisu sporazuma nista bili državi članici) in ki nima nikakršne zveze s tretjo državo.

126. Vendar pa Češka republika trdi, da bi vsaka obrazložitev, ki podpira izključnost Uredbe št. 510/2006, pomenila zanikanje mednarodnih obveznosti pristopnih držav, posebno v smislu zaščite v državah članicah Lizbonske unije, kar bi pomenilo kršitev člena 307 ES.⁶⁰

5. Ugotovitev

127. Vendar sklicevanje na člen 307 ES ne more biti veljavno v tej zadevi, v kateri se ne razpravlja več o pravicah nobene od tretjih držav. Kot izhaja iz besedila navedenega člena, določbe Pogodbe ES „ne vplivajo na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz sporazumov med eno ali več državami članicami na eni strani ter eno ali več tretjimi državami na drugi strani, sklenjenih pred 1. januarjem 1958, ali za države, ki pristopajo, pred datumom njihovega pristopa“. Kot je opozorilo Sodišče v sodbi Matteucci,⁶¹ se člen 307 ES (prej člen 234 Pogodbe ES) nikakor ne sklicuje na

128. Na tem področju se zakonodajalec Skupnosti ni opredelil za vzajemno priznavanje, temveč za centralizacijo instrumentov zaščite Skupnosti. Tak mehanizem ima smisel samo, če ima pečat „zaščitene geografske označbe“ konkreten pomen, ki se lahko povezuje s kakovostjo, in je enak za vse potrošnike, kar je nedosegljiv cilj v primeru hkratnega obstoja evropske zakonodaje in drugih sistemov različnega ozemeljskega obsega, ki pa se uporabljajo za imena z enakimi značilnostmi.

60 – Presenetljivo ta člen v svojih stališčih navaja tudi Komisija in poudarja, da Uredba nasprotuje temu, da bi bila sporna zaščita razširjena na ozemlje druge države članice „ob upoštevanju člena 307 ES“. Na obravnavi je v zvezi s tem odgovorila, da je bil ta del stavka vnesen zato, da bi se ohranili morebitni položaji, v katerih bi bila država članica zavezana obdržati v veljavi pogodbe, ki jih je pred svojim pristopom sklenila s tretjimi državami. To velja za tretje države, ki so pogodbenice Lizbonskega aranžmaja.

61 – Sodba z dne 27. septembra 1988 (235/87, Recueil, str. 5589, točka 21).

129. Menim, da Uredba št. 510/2006 ukinja vsako nacionalno ali dvostransko zaščito kvalificiranih geografskih označb, zajetih na njenem področju uporabe. Zato imena, ki spada na to področje uporabe in ki ni bilo

prijavljeno Komisiji, ena ali več držav članic ne more zaščititi neodvisno in tako ostane brez zaščite; vendar ta okoliščina, kot bi lahko nasprotno razumeli iz besedila vprašanja za predhodno odločanje, ne izhaja samo iz neobstoja registracije označbe, temveč iz izključnosti sistema Skupnosti.

bena zaščita, ki spada na njeno področje uporabe, se mora namreč končati, pa naj so bile druge označbe v zvezi z živilom vpisane v register Skupnosti ali ne.

D – Tretje vprašanje za predhodno odločanje

130. S tretjim vprašanjem Handelsgericht Wien sprašuje, ali okoliščina, da je bila zaščita različnih kvalificiranih geografskih označb za pivo iz mesta Češke Budjeovice vključena v pogodbo o pristopu Češke republike k Evropski uniji, vpliva na veljavnost sistemov nacionalne in dvostranske zaščite drugega imena, ki označuje isti proizvod.

131. Odgovor na to zadnje vprašanje za predhodno odločanje je brez pomena, če se upošteva trditev o izključnosti Uredbe št. 510/2006; vsakršna nacionalna ali pogod-

132. Brez poseganja v predhodne ugotovitve zahteva odgovor na to vprašanje analizo zgoraj navedene sodbe Chiciak in Fol, v kateri je bila obravnavana zadeva, ki je imela neko podobnost s tem sporom.

133. Z odlokom z dne 14. maja 1991 je francoska vlada uvedla označbo porekla Époisses de Bourgogne za vrsto sira, ki izhaja iz te regije, in od Komisije zahtevala njeno registracijo v skladu z Uredbo št. 2081/92. Leta 1995 je odlok spremenila z namenom, da kot registrirano označbo porekla registrira izraz „Époisses“. V sodbi Chiciak in Fol je Sodišče razsodilo, da država članica ne more sprejeti določb za spremembo označbe porekla, za katero je bila vložena vloga za registracijo v skladu z uredbo Skupnosti, niti je ne sme zaščititi na nacionalni ravni.

134. Ta odločba je omejila pristojnosti, ki jih ima država članica v zvezi z geografsko označbo, ki je bila Komisiji prijavljena zaradi registracije. Uredba Skupnosti omogoča, da se v zadevni državi za to ime ohrani prehodna zaščita (ki je omejena časovno in na določeno ozemlje, kot sem navedel prej); Sodišče v zgoraj navedeni sodbi dodaja, da nacionalni organi ne morejo spremeniti prijavljene označbe.

razlagati tako široko glede na nedvomno izključni značaj, ki ga ima po mojem mnenju Uredba.

135. V zadevi Époisses je bil ukrep države, ki ga je Sodišče grajalo, sprememba imena, za katero je potekala registracija, tako da se sodba načeloma ne uporablja neposredno za zaščito imena, ki označuje isti kraj izvora kot druga v Skupnosti že registrirana imena za isti proizvod.

137. Zato bi bila uporaba sodne prakse Chiciak in Fol v tej zadevi primerna samo, če bi bilo ime Bud del ali okrajšava ene od geografskih označb, zaščiteneh v Skupnosti, za pivo iz mesta Češke Budějovice (Budějovické pivo, Českobudějovické pivo in Budějovický měšťanský var, v skladu s pogodbo o pristopu).⁶² Vendar morajo to težavo rešiti nacionalna sodišča.

138. Zato dejstvo, da ime, v nasprotju z drugimi imeni v zvezi z istim živilom istega izvora, ni bilo vpisano na seznam pogodbe o pristopu z namenom, da se zaščiti na ravni Skupnosti, načeloma ni ovira za njegovo nacionalno ali dvostransko zaščito, razen če ni skrajšana različica ali del ene od prijavljenih geografskih označb. Zato ta trditev ob upoštevanju izključnosti Uredbe št. 510/2006 nima praktičnih posledic.

136. Ideja, da je treba omejiti dejavnosti držav članic na tem področju, je temelj sodbe Chiciak in Fol, vendar bi jo bilo nesmiselno

62 – Tožena stranka v postopku v glavni stvari to možnost zanika. Vsekakor je okoliščina, ki jo navaja tudi Ammersin, da je ime Bud uživalo zaščito že pred pristopom, v zvezi s tem brez pomena.

VI – Predlog

139. Glede na zgornje ugotovitve Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je predložilo Handelsgericht Wien, odgovori:

„1. Zahteve, ki jih je Sodišče navedlo v sodbi z dne 18. novembra 2003 v zadevi Budějovický Budvar za združljivost zaščite imena kot geografske označbe, ki v državi porekla ni niti ime kraja niti ime regije, s členom 28 ES:

- 1.1. pomenijo, da mora ime dovolj jasno spominjati na proizvod in njegovo poreklo;
- 1.2. niso tri različne zahteve, ki bi jih morali obravnavati ločeno;
- 1.3. ne predpisujejo izvedbe raziskave javnega mnenja in prav tako ne določajo izida, ki bi ga morali dobiti za utemeljitev zaščite;
- 1.4. načeloma ne pomenijo, da bi ime v državi porekla kot geografsko označbo uporabljalo več podjetij, in ne predvidevajo, da bi ga kot znamko uporabljalo eno samo podjetje.

2. Če ime ni bilo prijavljeno Komisiji v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila, obstoječa nacionalna zaščita ali zaščita, ki je dvostransko razširjena na drugo državo članico, izgubita veljavnost, če je ime kvalificirana geografska označba v skladu s pravom države porekla, ob upoštevanju izključnosti Uredbe št. 510/2006 v zvezi z označbami, ki spadajo na njeno področje uporabe.

3. Okoliščina, da je zaščita različnih kvalificiranih geografskih označb za živila v skladu z Uredbo (ES) št. 510/2006 vključena v pogodbo o pristopu med državami članicami Evropske unije in novo državo članico, ne preprečuje, da bi se obdržala obstoječa nacionalna zaščita ali na drugo državo članico dvostransko razširjena zaščita za drugačno ime istega proizvoda, če je to okrajšava ali del ene od geografskih označb, zaščitenih v Skupnosti, za isti proizvod. Uredba (ES) št. 510/2006 v tem smislu nima izključnega učinka, ne glede na odgovor na drugo vprašanje za predhodno odločanje.“